

Міністерство освіти і науки України

Державний заклад
«Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
кафедра політичних наук і права
Центр соціально-політичних досліджень «Politicus»

**X ВСЕУКРАЇНСЬКА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ**

**СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА
ДЕРЖАВА:
ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ
ТА ШЛЯХИ МОБІЛІЗАЦІЇ РЕСУРСІВ**

30 квітня 2026 р.

м. Одеса

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»
КАФЕДРА ПОЛІТИЧНИХ НАУК І ПРАВА
ЦЕНТР СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ «POLITICUS»**

**X ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ
з міжнародною участю**

**СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА ДЕРЖАВА:
ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ ТА ШЛЯХИ
МОБІЛІЗАЦІЇ РЕСУРСІВ**

30 квітня 2026 року

м. Одеса

УДК 321(477)(063)

DOI: <https://doi.org/10.24195/UkrainianState2026-10>

*Рекомендовано до друку Вченою радою Університету Ушинського
(протокол від 28 травня 2026 року № 14)*

Сучасна українська держава: вектори розвитку та шляхи мобілізації ресурсів : матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, м. Одеса, 30 квітня 2026 року. Одеса : ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Центр соціально-політичних досліджень «Politicus», 2026. 583 с.

Рецензенти:

Кокорев О. В., доктор політичних наук, доцент, в.о. завідувача кафедри журналістики, соціальних комунікацій і ІТ-права Державного університету Інтелектуальних технологій і зв'язку.

Петінова О. Б., доктор філософських наук, професор, професор кафедри філософських і соціологічних студій та соціокультурних практик ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Організаційний комітет конференції:

Наумкіна С. М. – доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Музиченко Г. В. – проректор з наукової роботи, доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Гедікова Н. П. – доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Проноза І. І. – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Каменчук Т. О. – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Таску-Ставре М. – доктор політичних наук, професор, професор Бухарестського університету (Румунія);

Хевцуріані А. – доктор наук у сфері міжнародних відносин, професор факультету права та міжнародних відносин, Грузинський технічний університет (Грузія).

У збірнику матеріалів X Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Сучасна українська держава: вектори розвитку та шляхи мобілізації ресурсів» представлено результати наукових досліджень науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти, молодих науковців та практиків із вітчизняних і зарубіжних закладів вищої освіти та наукових установ, об'єднаних прагненням до осмислення актуальних викликів державотворення, суспільного розвитку та післявоєнної відбудови України.

Матеріали збірника охоплюють широкий спектр актуальних проблем сучасної політичної, правової, економічної та соціогуманітарної науки. У наукових доповідях і дослідженнях висвітлено питання розвитку та модернізації політичних інститутів і процесів сучасної держави, правових та економічних механізмів відбудови України, інформаційної безпеки та протидії гібридним загрозам в умовах глобальних трансформацій. Значну увагу приділено філософським засадам державотворення, соціальним практикам і менеджменту соціокультурного розвитку, а також питанням євроінтеграції, транскордонної співпраці, міжнародних партнерств і регіональних стратегій сталого розвитку в умовах сучасних політичних та соціальних змін.

Збірник відображає високий рівень наукової дискусії та міждисциплінарного підходу до аналізу суспільно-політичних процесів, сприяє розвитку наукової комунікації та міжінституційної співпраці. Матеріали конференції становлять практичний і науковий інтерес для дослідників, викладачів, здобувачів освіти, представників органів державної влади, місцевого самоврядування та фахівців у сфері політичних, правових, економічних і соціогуманітарних наук.

Матеріали подано в авторській редакції. За зміст та достовірність наведених фактів, цитат і даних відповідальність несуть автори.

Канюс Інна	ЦИФРОВІЗАЦІЯ ПУБЛІЧНИХ ПОСЛУГ ЯК ЧИННИК	478
Дьякова Альона	ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ	
Климова Світлана,	УКРАЇНА І ЄС: НОВІ МОДЕЛІ ІНТЕГРАЦІЇ В УМОВАХ	482
Волоснікова Наталія	КРИЗИ	
Яцина Вікторія		
Корогодова Олена,	ВПЛИВ БЕЗПЕКОВИХ ВИКЛИКІВ У ЄВРОПІ НА ЗМІСТ	485
Черненко Наталя,	НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН У МЕЖАХ ПІДГОТОВКИ	
Глущенко Ярослава	ФАХІВЦІВ З МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ	
Лазорчик Віктор	ТРАНСКОРДОННІ ЕКОНОМІЧНІ СУПЕРЕЧНОСТІ МІЖ	488
	УКРАЇНОЮ ТА ПОЛЬЩЕЮ ЯК ВИКЛИК	
	ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ	
Маршаєв Вадим	ГОЛОВУВАННЯ ДАНІЙ В РАДІ ЄС (ЛИПЕНЬ – ГРУДЕНЬ	492
	2025 Р.): ВНЕСОК У ПРИСКОРЕННЯ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ	
	УКРАЇНИ	
Мілова Марія	ПРОБЛЕМНА ЄВРОПА: ВИКЛИКИ ДЛЯ УКРАЇНИ	494
Naumkina Svitlana,	TRANSBORDER COOPERATION AS AN INSTRUMENT	498
Khevtsuriani Amiran	OF UKRAINE'S EUROPEAN INTEGRATION: THE	
	INSTITUTIONAL AND COMMUNICATIVE DIMENSION	
Павленко Артем,	КОНЦЕНТРАЦІЯ КАПІТАЛУ ТА СТРУКТУРА ПОПИТУ	500
Тимошенко Наталія	ЯК ФАКТОРИ РОЗВИТКУ ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ	
Павлік Вікторія	МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО У СФЕРІ ПРОТИДІЇ	504
Соколовський Максим	ТЕРОРИЗМУ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	
Павлович Анна,	РОЛЬ МІЖНАРОДНИХ ФІНАНСОВИХ ІНСТИТУЦІЙ ТА	507
Тимошенко Наталія	ПАРТНЕРСТВ У МАКРОЕКОНОМІЧНІЙ СТАБІЛІЗАЦІЇ	
	ТА ПІСЛЯВОЄННІЙ ВІДБУДОВІ УКРАЇНИ	
Соколовська Ольга	УКРАЇНА У НОВОМУ СВІТОПОРЯДКУ:	509
	ТРАНСФОРМАЦІЯ ВІД ОБ'ЄКТА ДО СУБ'ЄКТА	
Столяренко Оксана,	ТРАНСФОРМАЦІЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ В	513
Столяренко Олена	КОНТЕКСТІ ІНТЕГРАЦІЇ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО	
	ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ: СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ	
	ТА ВИКЛИКИ	
Тодоров Ігор	ЄВРОПЕЙСЬКА ІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНИ ТА КРАЇНИ	516
	ЦЕНТРАЛЬНО-СХІДНОЇ ЄВРОПИ (2022-2026 РР.)	
Харламов Михайло	ДО ПИТАННЯ ПРО ТРАНСКОРДОННУ ВЗАЄМОДІЮ	519
	ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ З НАДЗВИЧАЙНИХ	
	СИТУАЦІЙ ЗІ СЛУЖБАМИ НАДЗВИЧАЙНИХ	
	СИТУАЦІЙ ЗАХІДНИХ	
Хачик Євгеній	ЄВРОІНТЕГРАЦІЯ, ТРАНСКОРДОННА СПІВПРАЦЯ ТА	521
	МІЖНАРОДНІ ПАРТНЕРСТВА УКРАЇНИ	
Юрженко Альона,	ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ВИМІР ПІДГОТОВКИ СУДНОВИХ	523
Дягилева Олена,	МЕХАНІКІВ: РЕАЛІЗАЦІЯ ПРОГРАМ ПОДВІЙНИХ	
Кононова Олена	ДИПЛОМІВ У ХЕРСОНСЬКІЙ ДЕРЖАВНІЙ МОРСЬКІЙ	
	АКАДЕМІЇ	
Юрченко Микола,	ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ	527
Ніцевич Аліна	ПРАВ ЛЮДИНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В	
	УКРАЇНИ	
Ярмолинська Яна	ЄВРОПЕЙСЬКА ІДЕНТИЧНІСТЬ УКРАЇНИ: ВІД	530
	ПОЛІТИЧНОГО ВИБОРУ ДО ОНТОЛОГІЧНОЇ	

Корогодова О. О.,

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри міжнародної економіки

Черненко Н. О.,

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри міжнародної економіки

Глущенко Я. І.,

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри міжнародної економіки

КПІ ім. Ігоря Сікорського

м. Київ, Україна

ВПЛИВ БЕЗПЕКОВИХ ВИКЛИКІВ У ЄВРОПІ НА ЗМІСТ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН У МЕЖАХ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ З МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ

Сучасна архітектура європейської безпеки зазнає фундаментальних змін, що безпосередньо трансформує підходи до викладання економічних дисциплін. Європейська безпека та економічні процеси тісно взаємопов'язані. Стабільність та захист як основні елементи європейської безпеки слугують фундаментальними передумовами економічного процвітання та зростання. Безпечне середовище сприяє інвестиціям, розвитку торгівлі та покращенню загальній економічній активності. І навпаки, економічна стабільність може зміцнити європейську безпеку, зменшуючи рівень соціальної напруженості та сприяючи налагодженню співпраці [1].

Розуміння європейської безпеки є важливим для вивчення міжнародної економіки та міжнародних економічних відносин. Безпека є важливим фактором, з позицій якого можна аналізувати економічні тенденції, торговельні потоки, інвестиційні рішення та оцінювати рівні загального функціонування як європейської, так і світової економік. Оцінювання геополітичних ризиків все частіше включається в економічне прогнозування та розробку бізнес-стратегії суб'єктів економічних відносин. Економічні рішення і політики в таких сферах, як торгівля, енергетика та технології, все більше формуються під впливом міркувань безпеки. Виклики сьогодення для європейської безпеки, такі як геополітична нестабільність, кіберзагрози та конкуренція за ресурси, матимуть значні економічні наслідки, які майбутні фахівці з міжнародної економіки повинні бути готові аналізувати та розв'язувати проблемні ситуації, пов'язані з цим [2].

Інтеграція геополітики та геоeкономіки у вищу освіту стає важливою для формування здатності майбутніх фахівців аналізувати взаємозв'язки між національними економіками та оцінювати рівень міжнародних відносин урядів країн. Так, Salvaudon виокремлює три ключові шляхи для зміцнення ролі європейської геополітики у вищій освіті: по-перше, підтримка європейських досліджень, де стимулюються міждисциплінарні програми, присвячені сучасним геополітичним трансформаціям; по-друге, розробка трансдисциплінарних курсів, завдяки яким геополітику слід ширше інтегрувати у дисципліни, пов'язані з економікою, технологіями чи екологією; по-третє, сприяння європейському стратегічному мисленню через заохочення університетів до розробки освітніх програм, здатних краще інтегрувати специфічні геополітичні особливості континенту [3].

У межах освітньої програми «Міжнародна економіка» питання безпеки поступово перетворюються на визначальний фактор формування навчального контенту. Так, у рамках авторського курсу «Національна економіка та міжнародна безпека» питання європейської безпеки розглядається крізь призму теоретичних основ, що пов'язують національні економіки з міжнародною безпекою, зокрема концепції економічної безпеки та впливу воєн, збройних конфліктів на економічний розвиток. Спеціальний модуль з міжнародної безпеки досліджує, як політика безпеки впливає на ключові макроекономічні показники, такі як ВВП, зайнятість та інфляція [4].

Ця логіка знаходить своє продовження у дисципліні «Економічна політика та стандарти ЄС», де безпека розглядається через призму концепції стратегічної автономії Європейського Союзу. В зазначеному освітньому компоненті безпека представлена як один з важливих факторів формування економічної політики Європейського Союзу. Ми акцентуємо увагу на прагненні ЄС забезпечити стійкість у критичних секторах, від енергетики до цифрової економіки, що є прямою відповіддю на сучасні геополітичні загрози. Курс розглядає довгострокові стратегічні пріоритети ЄС, зокрема прагнення до автономії в критично важливих секторах, таких як енергетика, транспорт, цифрова економіка та оборона [5].

Трансформація безпекового ландшафту також кардинально змінює стратегії суб'єктів господарювання, а саме підприємницьких структур транснаціонального типу, що відображено у курсі «Транснаціональні корпорації». Зазначена навчальна дисципліна розглядає тему європейської безпеки фрагментарно, в рамках аналізу зовнішніх викликів для діяльності ТНК. Особлива увага приділяється можливостям прямих іноземних інвестицій, а саме офшорингу, ніаршорингу, френдшорингу та рещорингу, залежно від

переважаючого безпекового ландшафту. У курсі також частково розглядається питання корпоративної соціальної відповідальності у зонах конфліктів. У цьому контексті безпека розглядається як вагомий фактор у прийнятті рішень щодо інвестицій, логістики та управління ризиками на рівні окремих великих корпорацій [6].

Базові принципи трансформацій закладаються у навчальній дисципліні «Міжнародні економічні відносини». У відповідь на збільшення криз та посилення актуальності безпекових аспектів фокус освітнього компонента зосереджується на аналізі торговельних конфліктів, інструментах просування національних інтересів, інституційних і поведінкових аспектах міжнародних економічних переговорів. Студенти досліджують, як геополітичні чинники змінюють глобальну економічну архітектуру, зокрема через інструменти цифрового протекціонізму та механізми френдшорингу.

Курс «Логістика в організації міжнародних перевезень» досліджує, зокрема, як європейська безпека впливає на міжнародні транспортні коридори, ланцюги постачання та безпеку перевезень вантажів [7].

У межах навчальної дисципліни «Міжнародне страхування» особлива увага приділяється аналізу сучасної системи глобальних ризиків як складової безпекового середовища. Студенти набувають практичних навичок оцінювання спроможності світового страхового ринку та механізмів перестраховування забезпечувати захист міжнародного бізнесу від новітніх безпекових викликів. Окремий акцент зроблено на дослідженні особливостей страхування відповідальності в умовах динамічних змін геополітичного та фінансового середовища.

Варто зазначити, що цей короткий огляд має певні обмеження, так як він базується виключно на власному педагогічному досвіді авторів та охоплює лише вибірку дисциплін, які вони особисто викладають. Відповідно, ці тези не претендують на всеохопний аналіз змісту всієї освітньої програми «Міжнародна економіка». Інші навчальні дисципліни, які також формують компетентності майбутніх економістів-міжнародників, залишилися поза межами цього огляду. Проте, такий цілеспрямований фокус на авторському портфелі дисциплін дозволяє забезпечити аналіз конкретних навчальних практик, демонструючи, як безпекові виклики можуть бути інтегровані у навчальний процес.

Література:

1. Steinberg F., Wolff G. Dealing with Europe's Economic (in-)security. *Real Instituto Elcano*. 2023. 30 Nov. URL: <https://www.realinstitutoelcano.org/en/analyses/dealing-with-europes-economic-in-security/>

2. Szép V. Strengthening EU Economic Security: Strategic Autonomy and the Geopolitics of Trade and Industry. *European Law Blog*. 2025. March. <https://doi.org/10.21428/9885764c.9167b925>

3. Salvaudon C. Thinking about and teaching European geopolitics. *Jacques Delors Institute*. 2026. March. URL: <https://institutdelors.eu/en/publications/thinking-about-and-teaching-european-geopolitics/>

4. Корогодова О. О. *Національна економіка та міжнародна безпека: практикум*: навч. посіб. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2025. 91 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/73625>

5. Корогодова О. О., Глущенко Я. І., Черненко Н. О. *Економічна політика та стандарти ЄС: розрахункова робота*: навч. посіб. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2025. 51 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/73558>

6. Корогодова О. О., Моїсеєнко Т. Є. *Транснаціональні корпорації: практикум* : навч. посіб. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2024. 119 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/72426>

7. Войтко С. В., Корогодова О. О. *Логістика в організації міжнародних перевезень*. Навчально-методичний комплекс. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 138 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/47946>

Лазорчик В. Ю.,
здобувач вищої освіти
Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого
м. Харків, Україна

ТРАНСКОРДОННІ ЕКОНОМІЧНІ СУПЕРЕЧНОСТІ МІЖ УКРАЇНОЮ ТА ПОЛЬЩЕЮ ЯК ВИКЛИК ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ

Після відкриття переговорів про вступ України до Європейського Союзу 25 червня 2024 р. євроінтеграція України остаточно перестала бути політичним гаслом. Вона перейшла у площину практичних рішень: доступу до ринку, правил торгівлі, перевезень, конкуренції та роботи прикордонної інфраструктури. Саме на українсько-польському напрямі це видно найкраще, бо Польща є для України і найближчим сусідом, і одним із головних сухопутних маршрутів до ринку ЄС. Тому суперечності тут вже не виглядають локальною двосторонньою проблемою. Вони прямо зачіпають темп входження України до спільного ринку та здатність проходити вступний етап без постійних торговельних і логістичних криз [4].

Наукове видання

Сучасна українська держава: вектори розвитку та шляхи мобілізації ресурсів : матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, м. Одеса, 30 квітня 2026 року. Одеса : ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Центр соціально-політичних досліджень «Politicus», 2026. 583 с.

Опубліковано в авторській редакції